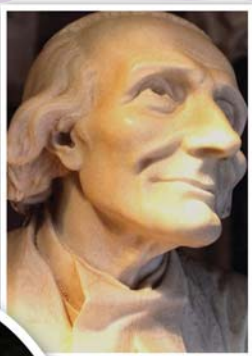

Kringblad

JAARGANG 18, NUMMER 3 - KERSTMIS 2009

GRATIS PERIODIEK CONTACTBLAD VAN DE GEBEDSKRING SINT JAN
VAN HET BISDOM 'S-HERTOGENBOSCH

COLOFON

Het kringblad is een gratis uitgave van de gebedskring Sint Jan voor roepingen in het bisdom 's-Hertogenbosch.

Het verschijnt met Kerstmis, met Pasen en in de zomer.

REDACTIE:

Matthijs van Dorp
(3^e jaars priesterstudent)

Peter Koen
(3^e jaars priesterstudent)

SECRETARIAAT:

Papenhulst 4,
5211 LC 's-Hertogenbosch
Telefoon: 073-6123055/155
Fax: 073-6145315
e-mail: info@sint-janscentrum.nl
website: www.sint-janscentrum.nl
www.sonnius.nl

Men is vrij om artikelen met bronvermelding over te nemen in parochiebladen etc.

Gelieve persoonsmutaties ook door te geven aan het secretariaat van de gebedskring.

Retourzendingen worden uit het bestand verwijderd.

Nieuwe leden zijn altijd welkom!

Schroom dus niet om mensen te vragen om te bidden voor roepingen!

IN DEZE EDITIE

Voorwoord	3
Gebed om priesterroepingen.....	4
Evangelisatie	5
<i>Mgr. Drs. A.L.M. Hurkmans</i>	
Paus Benedictus over evangelisatie in het Jaar van de Priester.....	7
Evangeliseren op de plaats waar je staat	10
<i>E. Graas, pr.</i>	
Reisverslag bedevaart naar Rome	15
<i>Geert-Jan Tielen</i>	
Gebed tot de eeuwige Hogepriester....	22
De deur van de huiskerk.....	23
<i>Rob Allaert</i>	
Evangelisatie: de fascinatie van een (in Rusland) geverifieerde ervaring	26
<i>T. Corstjens, pr.</i>	
In Memoriam.....	30
Kerstwens	31

FINANCIËLE ONDERSTEUNING VAN DE PRIESTER- EN
DIAKENOPLEIDING VAN HET BOSSCHE BISDOM:

R.K. Instelling Sonnius te 's-Hertogenbosch

Nederland: banknummer: 22.52.03.022

België: banknummer: 521-0053201-65

Sonnus
Priesterfonds
's-Hertogenbosch

VOORWOORD

Het jaar 2009 is weer bijna ten einde. We mogen terug kijken op een jaar waarin we hier in het seminarie het nodige mochten zien veranderen. Afscheid hebben we genomen van (de nu vorige rector) J. Miltenburg, pr. Hij is door de bisschop benoemd tot deken van Tilburg. Wij danken hem hartelijke voor de 10 jaar dat hij het seminarie geleid heeft. Het studiejaar zijn we met een frisse start begonnen met een *nieuwe rector*, de heer F. De Rycke, pr en een *nieuwe spiritueel* Mgr. Drs. J.B.F. Schröder. Samen met de studierector Dr. J. van Reeth en de econoom de heer Ch. Kuijpers vormen zij nu de staf van het seminarie. Niet alleen de staf is vernieuwd, ook onze hal is geheel gerestaureerd. Het resultaat mag gezien worden!.

Ook mochten wij het feestelijk hoogtepunt van het 450-jarig jubileum van ons bisdom 's-Hertogenbosch meemaken. Het slot van een *evangelisatie* programma dat vijf jaar heeft geduurd. In deze uitgave van het Kringblad willen we nog een keer terugkomen op dit voor de Kerk zo belangrijke thema. U treft een aantal artikelen aan waarin evangelisatie van verschillende kanten wordt benaderd.

Als seminarie hebben wij uiteraard deelgenomen aan de *bedevaart naar Rome*. Een heel bijzondere reis! In dit Kringblad blijkt onze medeseminarist Geert-Jan Tielen terug op onze reis.

En natuurlijk besteden we ook aandacht aan het *jaar van de priester*, dat paus Benedictus heeft afgekondigd.

De redactie van het Kringblad wenst u een zalig Kerstfeest toe en een gezegend nieuw jaar. We hopen dat we ook in het jaar 2010 weer mogen rekenen op uw gebed.

Peter Koen en Matthijs van Dorp

GEBED OM PRIESTERROEPINGEN

God, Vader,
roep door Jezus uw Zoon priesters voor Uw Kerk.
Maak hen door handoplegging en gebed tot mannen van God.
Geef hun de Heilige Geest,
dat zij Uw Woord met overtuiging verkondigen,
dat zij Uw sacramenten met liefde bedienen,
dat zij van U getuigen in hun dienst aan eenzamen en armen.

God, Vader,
geef dat Uw priesters dienaren zijn van de kerkgemeenschap,
dat ze de dienst van de leiding vruchtbaar en verbindend uitoefenen,
dat ze alle mensen van goede wil samenbrengen.

God, Vader,
geef dat Uw priesters profetisch zijn,
dat zij in onze wereld opkomen voor rechtvaardigheid en vrede,
dat zij zich het lot aantrekken van eenzamen en armen.

God, Vader,
geef dat Uw priesters zich gedragen weten door alle gelovigen,
dat gelovigen, vanuit hun familielevens, hen blijven verrijken,
dat gelovigen hun de plaats geven die hun toekomt,
dat gelovigen hen omringen met hechte vriendschap en gebed.

God, Vader,
zegen uw kerk met heilige priesters.
Amen

EVANGELISATIE

Het is moedig dat de redactie van het Kringblad Evangelisatie tot thema heeft gekozen. Naar ik hoop zullen steeds meer gelovigen ons daarbij helpen. Zij hebben daarbij wel de priester nodig. Daarom zou ik, vooral ook in het jaar van de Priester, u willen vragen te blijven bidden om roepingen tot het priesterschap. Opdat de Kerk over priesters zal kunnen beschikken die de kunst om te evangeliseren verstaan. Dit altijd in gemeenschap met elkaar en met de gelovigen. Immers leven in gemeenschap is wezenlijk voor de opdracht tot evangeliseren die de Kerk van vandaag vraagt.

DE KUNST OM TE EVANGELISEREN

Evangelisatie is inderdaad een prioriteit in de Kerk van vandaag. In alle kerkelijke documenten wordt daar naar verwezen. Wat betekent evangeliseren? Paus Paulus de VI schreef hierover naar aanleiding van een bijzondere synode een Exhortatie. Evangeliseren is zonder vooroordelen tegenover de mensen die je tegemoet treedt Christus verkondigen. Dit op een getuigende, missionaire en liefdevolle wijze. Met de inzet van heel je leven Christus verkondigen. Dus allereerst zelf doen wat je verkondigt. De ander daardoor in zijn leven raken om hem of haar de rijkdom van het Christus te doen kennen. Evangeliseren stelt eisen aan de gelovigen. Wij allen hebben de verantwoordelijkheid het Evangelie te verkondigen. Daarom de gelovigen tot in haar kleinste cellen; het gezin, de parochie, de gemeenschappen van religieus leven, pastorale teams het christelijk leven ten volle moeten leven. Niet alleen alles weten, ook doen komt daarbij kijken. Het katholiek geloof heeft alles te maken met de band tussen de personen en de gemeenschappen. De Evangelisatie dient gedragen te worden door personen die thuis zijn in vitale gemeenschappen. Daar moet men ook naar kunnen verwijzen. De beweringen Christus is onze Verlosser, Hij draagt de zonden uit de wereld moeten in een gemeenschap een zichtbare realiteit kunnen zijn. Mensen van onze tijd willen de boodschap niet alleen horen ze willen zien waar het om gaat. De verkondiger, de missionaris zal dus zelf Christus kennen, maar zal eveneens zijn geloof beleven met anderen in het geheel van de Kerk. Er is verder de realiteit van de mens en aan wie men de boodschap wil brengen. Het betreft de zogenaamd randkerkelijken, maar ook degenen die niet bekend zijn met het Christendom. Gelovigen die willen gaan evangeliseren zullen zich echt moeten inleven in de ander.

Zonder opdringerig te zijn contact maken. Luisteren naar wie die ander is. Hem al waarderen als “kind van God”. Voor de ander op voorhand bidden. Weten dat fouten en zonden vergeven kunnen worden. Verder bereid zijn een weg te gaan met de mensen die je mag bereiken. Hen in de groep brengen wanneer de tijd er voor is. Laat hen zien wat het zeggen wil christen te zijn. Blijf daarbij wel trouw aan de Kerk. Een diepe eerlijkheid tegenover de mensen en tegenover de Kerk en heel haar rijkdom is de enige goede basis voor het ingrijpende proces van evangeliseren.

EVANGELISATIE, EEN BLIJVENDE OPDRACHT

In ons bisdom hebben we gedurende vijf jaar een programma van evangelisatie gehad waarin alle aspecten van evangeliseren naar voren kwamen. Evangeliseren is echter een blijvende opdracht. Daarom werken we nu aan nieuwe parochies die het kenmerk dienen te hebben van evangeliserende parochies. Zij dienen er zich als kerngemeenschap op in te stellen randkerkelijken en niet gelovigen te bereiken en trapsgewijs op te nemen in de Kerk. Daarom dient in het harte van die parochies een diepe eerlijkheid te zijn tegenover de mensen om hen heen en tegenover de Kerk. Dit noem ik een pastoraal met kwaliteit. Mensen niet afstoten en mensen dat bieden waar ze recht op hebben. Hen te brengen tot de mogelijkheid om door de Kerk te kunnen leven met Christus en aldus deel uit te maken van de nieuwe gemeenschap die eens bij God haar voltooiing vindt.

Drs. A.L.M. Hurkmans
Bisschop van 's-Hertogenbosch

PAUS BENEDICTUS OVER EVANGELISATIE IN HET JAAR VAN DE PRIESTER

Met Kerstmis vieren we dat Jezus mens geworden is om de zondaars te redden. In zijn brief bij het begin van het Jaar van de Priester roept paus Benedictus de priesters op zich te vereenzelvigen met de zending van Jezus door de Heer te volgen in zijn nederigheid en zachtmoedigheid en onder de parochianen te wonen zoals Jezus onder ons is komen wonen.

‘Toen hij naar Ars kwam, een dorpje met 230 inwoners, was Jean-Marie Vianney door de bisschop reeds gewaarschuwd, dat hij een hachelijke situatie op godsdienstig gebied zou aantreffen: “Er is in die parochie niet veel liefde tot God; u zult deze daar brengen”. Hij was er zich dan ook volledig van bewust dat hij daarheen moest gaan om de aanwezigheid van Christus te belichamen door te getuigen van Zijn heilbrengende zachtmoedigheid. “[Mijn God], schenk mij de bekering van mijn parochie; ik wil daar alles voor lijden, wat U wilt, mijn hele leven lang!” – met dit gebed begon hij aan zijn zending.⁽¹⁾

HEILIG IN HET PRIESTER-ZIJN

Aan de bekering van zijn parochie wijdde de heilige Pastoor zich met al zijn krachten en hij zette de christelijke vorming van het hem toevertrouwde volk bij alles op de eerste plaats. Dierbare medebroeders in het priesterlijk dienstwerk, laten wij van de Heer Jezus de genade afsmeaken dat ook wij de pastorale methode van Johannes Maria Vianney kunnen aanleren! Wat wij op de eerste plaats moeten leren is onze volledig identificatie met onze eigen opgave. In Jezus vallen Persoon en zending ten diepste samen. Zijn gehele heilshandelen was en is een uitdrukking van Zijn Zoon-zijn, dat van eeuwigheid voor de Vader staat in een houding van liefdevolle onderwerping aan Diens wil. In bescheiden en toch authentieke analogie moet ook de priester deze identificatie nastreven.

Natuurlijk moet daarbij niet worden vergeten dat de effectieve werkzaamheid van het dienstwerk onafhankelijk blijft van de heiligheid van de priester; maar men mag ook de buitengewone vruchtbaarheid niet uit het oog verliezen, die ontspruit aan het samengaan van de objectieve heiligheid van het dienstwerk en de subjectieve heiligheid van de priester. De Pastoor van Ars begon meteen met deze nederige en geduldige taak om zijn leven als priester in overeenstemming te brengen met de heiligheid van het hem toevertrouwde dienstwerk en zei dat hij in feite in zijn parochiekerk zou “wonen”. “Toen hij nog maar net was aangekomen, koos hij de kerk tot zijn woning ... Voor de dageraad betrad hij de kerk en pas na het Angelus van de avond kwam hij weer naar buiten. Daar moest men hem zoeken als men hem nodig had”, zo vermeldt zijn eerste biografie.⁽²⁾

HEILIG IN HET DIENSTWERK

De vrome overdrijving van de eerbiedige hagiograaf mag ons geen aanleiding geven voorbij te zien aan het feit dat de heilige Pastoor het ook verstond actief in het gehele gebied van zijn parochie te “wonen”. Hij bezocht systematisch alle zieken en gezinnen; hij organiseerde volksmissies en patroonsfeesten; hij zamelde geld in en beheerde het voor zijn charitatieve en missionaire projecten; hij verfraaide zijn kerk en zorgde voor de nodige liturgische voorwerpen; hij bekommerde zich om de weesmeisjes van de “Providence” (een door hem gestichte instelling) en de vrouwen die voor hen zorgden; hij bekommerde zich om de schoolopleiding van de kinderen; hij stichtte broederschappen en moedigde leken aan met hem samen te werken.

Uit: Benedictus XVI, Brief aan het begin van het Jaar van de Priesters naar aanleiding van de 150ste “dies natalis” van Johannes Maria Vianney, in: RKKerk.nl - Kerkelijke Documentatie 37.4-5 (2009) 124-125 (vertaling: N. Stienstra, N.M. Schnell).

⁽¹⁾ in: Le curé d’Ars. Sa pensée – Son cœur. Présentés par l’Abbé Bernard Nodet, éd. Xavier Mappus, Foi Vivante, 1966, p.183.

⁽²⁾ Monnin A., Il curato d’Ars. Vita di Gian-Battista-Maria Vianney, Deel. I, ed. Marietti, Turijn 1870, p. 122.

EVANGELISEREN OP DE PLAATS WAAR JE STAAT

Misschien heeft u dat wel: u zit met veel mensen in de bus of in de trein, of u loopt in een drukke supermarkt of door een drukke winkelstraat. En u vraagt zich af: hoeveel van deze mensen die ik hier allemaal zie, hebben een liefdesband met Christus? Voor hoeveel is Hij een levende persoon? En wie van deze mensen beschouwt de katholieke Kerk nog als zijn of haar kerk? Deze gedachte gaat dan gepaard met een verlangen: wat zou het mooi zijn als al deze mensen bezielde, praktiserende katholieken zouden zijn. We wensen dat in het bijzonder ook voor jonge mensen: u loopt langs een school of ziet beelden op tv van een popconcert in een groot stadion waar duizenden jongeren uit hun dak gaan; of een voetbalstadion vol enthousiaste supporters. Je denkt dan: wat zou het mooi zijn wanneer ze net zo enthousiast voor Christus zouden zijn.

DE MENS IS OP ZOEK

Het kan helpen eraan te denken, dat er in het weekend meer mensen naar de kerk gaan dan naar het voetbalstadion, ook in Nederland. Maar toch, er lopen nog zoveel mensen rond bij wie God geen plaats in hun leven heeft. Het gaat hen materieel vaak niet slecht, we zijn een welvarend land. Maar ze missen de persoon in hun leven die hun een diep en bestendig geluk kan geven: Jezus Christus. Ze kunnen niet echt een doel of richting aan hun leven geven, anders dan het geluk hier en nu. Daarom zijn ze steeds op zoek, vallen van het ene gelukje in het andere. Maar al naargelang ze meer levenservaring opdoen, blijken die geluksamomenten: dat lekker etentje, die goede film, het leuk stappen met vrienden, heel voorbijgaand. En naarmate mensen ouder worden krijgen ze ook meer lichamelijke kwalen en beperkingen of raken in de relationele sfeer gekwetst; denk aan de hoge echtscheidingscijfers. Als we dan ons geluk puur uit het tijdelijke of materiële moeten halen, en geen levende band hebben met Hem die de Liefde zelf is, zijn we eigenlijk heel beklagenswaardig. Want wat zijn dan onze perspectieven?

In dit licht begrijpen we de reactie van Jezus als Hij de mensenmassa ziet die naar Hem luisterde, toen Hij rondtrok door steden en dorpen. **Bij het zien van die menigte mensen werd Hij door medelijden bewogen, omdat ze afgetobd neerlagen als schapen zonder herder** (Mt 9,36). We zouden hetzelfde kunnen zeggen van de mensen die we tegenkomen in de trein, op de markt, in het voetbalstadion of die we

zien op tv: ze zijn als schapen die de Herder niet kennen. In die zin is het goed, dat het zien van die mensenmassa ook bij ons een gevoel van medelijden opwekt. Maar daarbij mag het niet blijven. Dat gevoel moet gepaard gaan met een verlangen: om al deze mensen in contact te brengen met Degene die ons het ware en blijvende geluk kan schenken. Het is goed dat wij die innerlijke onrust hebben; bij het zien van al die mensen, maar ook met familieleden, vrienden, kennissen en collega's.

OP ZOEK NAAR HET HEMELS RIJK

Misschien dat dan een gevoel van onmacht in ons opkomt: wat heb ik nu in te brengen bij al die mensen. Ze zijn zo sterk gericht op materiële verlangens en lijken geen oog te hebben voor het geestelijke. Het kan dan helpen te denken aan gelijkenissen die Jezus vertelt over het Rijk der hemelen, dat wil zeggen het rijk waarin Hij Koning is. Dat is geen materieel maar een geestelijk rijk: een rijk waarin Hij regeert in ons hart.

Jezus vergelijkt dat Rijk met een akker waarop zowel tarwe als onkruid groeit, en ook met een sleepnet waarin zowel eetbare als niet-eetbare vissen zitten. God staat dat onkruid en die slechte vissen toe. Dat zijn de mensen die Jezus links laten liggen. Ze vormen een realiteit waar we gewoon rekening mee moeten houden. Jezus vergelijkt zijn Rijk ook met een klein mosterdzaadje dat moet uitgroeien tot een lommerrijke boom en met gist dat in staat is de hele deegmassa te laten rijzen. Jezus geeft hiermee aan dat zijn Rijk tijd nodig heeft om te groeien. Zo mogen we er niet op rekenen dat duizenden voetbalsupporters voor een wedstrijd als 'heidenen' het stadion binnengaan en er na afloop als bezielde christenen uitkomen. Het gaat om de bekering van iedere persoon afzonderlijk. Het is goed dat we een groot apostolisch verlangen hebben, maar we moeten ons niet blind staren op de massa's.

ZIJN ALS GIST OM ONS HEEN

Als Jezus geneest, doet Hij dat niet bij een mensenmenigte tegelijk, maar een voor een. Zo moeten wij ook te werk gaan: van persoon tot persoon, te beginnen met de mensen om ons heen. Als gist in de maatschappij brengen wij het geestelijk klimaat in onze omgeving op een hoger niveau. Zo gingen de eerste christenen te werk in het immense Romeinse Rijk: de soldaat in het leger onder zijn medesoldaten, de slavin in dienst van haar meesteres. De verbreiding van het christendom ging niet zonder horten en stoten; denken we aan de vlagen van christenvervolging. Maar na een relatief kort tijdvak kregen de christenen volledige godsdienstvrijheid.

Dat was toen keizer Constantijn in het jaar 313 het edict van Milaan uitvaardigde. Het percentage christenen in het Romeinse Rijk bedroeg op dat moment naar schatting minder dan tien procent. Ze vormden dus een kleine minderheid. Maar door hun missionaire bezieling oefenden ze wel veel invloed uit. Met diezelfde bezieling moeten wij te werk gaan.

BIDDEN EN OFFEREN

Wat zei Jezus bij het zien van de grote menigte? **Toen sprak Hij tot zijn leerlingen: De oogst is wel groot, maar arbeiders zijn er weinig. Vraagt daarom de Heer van de oogst arbeiders te sturen om te oogsten** (Mt 9,37-38). Hij spoort zijn leerlingen aan om te bidden, om de Heer arbeiders voor de oogst te vragen. Onze reactie zou misschien zijn: we moeten initiatieven ontplooiën, actie ondernemen. Maar Jezus zegt: ga eerst bidden, met aandrang en volharding. Evangelisatie moet een uitstraling zijn van innerlijke rijkdom. Misschien vragen we ons wel af: waarom loopt dat familielid, die vriend of collega niet warm voor het geloof? We moeten ons dan de tegenvraag stellen: hoeveel heb ik voor hem of haar gebeden? We moeten het de Heer blijven vragen. Geloof is een bovennatuurlijke gave. Om dat te verkrijgen moeten we allereerst de bovennatuurlijke middelen aanwenden: gebed en offer. Deze vormen de kern van iedere vorm van evangelisatie.

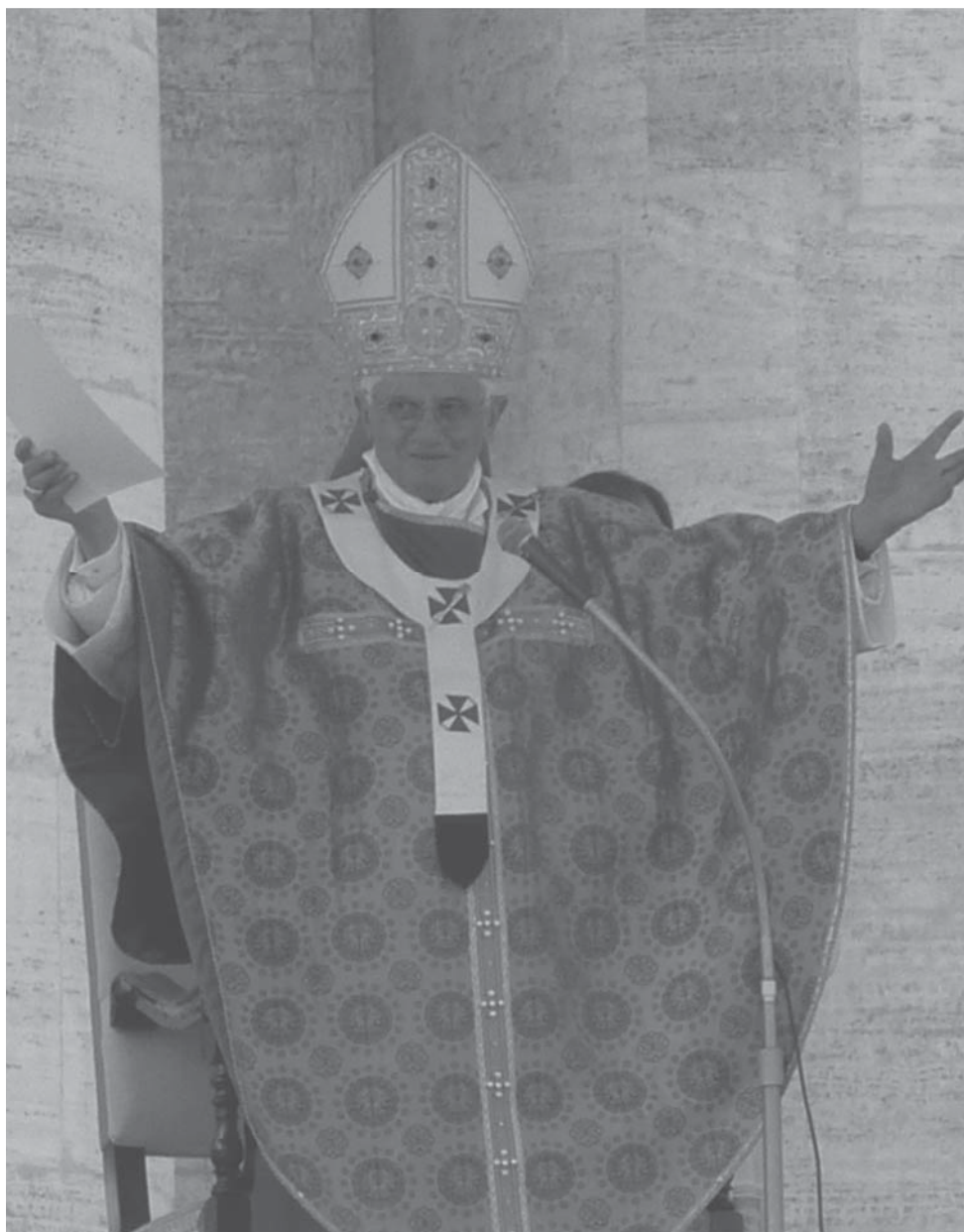
Bidden en offeren kunnen we altijd en onder alle omstandigheden. We kunnen dit alleen, maar ook met anderen. Het kan veel helpen je aan te sluiten bij anderen die ook bidden, **want waar er twee of drie verenigd zijn in mijn Naam, daaraan ben ik in hun midden** (Mt 18,20). Wij hebben allemaal een taak. Ook iemand die gehandicapt is, ziek of oud, of de straat niet meer opkan. Zij hebben des te meer reden om dat ongemak of die beperking als een offer aan God op te dragen en met aandrang te bidden voor dat familielid of nieuwe roepingen. Je bent dan heel effectief. Zonder van plaats te veranderen krijgt ons leven dan een nieuwe dimensie: die van apostel-zijn. Zonder haar klooster te verlaten is de heilige Thérèse van Lisieux op die manier de patrones van de missionarissen geworden.

BEZIELD GELOVEN

Met een dergelijke innerlijke bezieling zal het verlangen tot evangelisatie iets natuurlijk zijn en spontaan opborrelen wanneer de gelegenheden zich voordoen. De heilige Jozefmaria Escrivá drukt het als volgt uit: "De woorden die op het juiste moment in het oor van een wankelende vriend worden gefluisterd; het oriënterend gesprek dat je op passende wijze wist uit te lokken; en de deskundige raad die

zijn werk zal verbeteren; alsook de discrete indiscretie, waardoor je voor hem onvermoede horizonten van apostolische ijver ontsluit... Dit alles vormt het 'apostolaat van het vertrouwelijk gesprek'." (*De Weg*, nr. 973). Dat is evangeliseren op de plaats waar je staat. Met dit bescheiden maar effectieve apostolaat kunnen we optimistisch zijn, altijd een hoopvolle visie hebben, ook al zijn omstandigheden moeilijk. Met een bezielde geloof zijn we in staat de wereld om te vormen zoals de eerste christenen hebben gedaan.

Eugen Graas is priester van het Opus Dei en verbonden aan de Onze Lieve Vrouwekerk in Amsterdam.

REISVERSLAG BEDEVAART NAAR ROME 2009

DAG 1

Woensdag 21 oktober, 12.00 uur: Na de reiszeggen ontvangen te hebben van Mgr. Lescrauwaet, werden wij uitgezwaaid door het personeel van het seminarie omdat wij vertrokken op bedevaart naar Rome. Om zeven uur vertrok ons vliegtuig van Charleroi en twee uur later zaten we al weer in Rome waar het zachtjes begon te regenen. Gelukkig stonden er na een tijdje twee busjes klaar die ons via een toeristische route naar onze eerste logeerplek brachten, het generalaat van de Norbertijnen. Daar werden we gastvrij ontvangen door pater Wart, een Vlaming.

DAG 2

De volgende morgen ging de wekker weer om zes uur af zodat je voor zevenen in de kapel zou kunnen zijn voor het ochtendgebed. Na al wat eerder ons ochtendgebed gebeden te hebben trokken we te voet van de Aventijn langs de Tiber naar de grote Sint Pieter. De regen kon ons verlangen niet onderdrukken om vroeg daar te zijn, want wij mochten de mis vieren, zeer dicht bij het graf van Sint Pieter zelf, de Capella Clementina. Dit is een zeer klein kapelletje direct onder het hoogaltaar, wat zeer indrukwekkend was. Na de mis hadden we een eenvoudig ontbijt in een koffiecorner, met overheerlijke chocoladebroodjes. We vertrokken naar de campo Santo Teutonico (Duits college) om daar ons middaggebed te doen. Daar liggen onder andere dr. Schaepman en vader Kasteel begraven. Hierna vertrokken sommigen van ons naar de kerk die toegewijd is aan zuster Faustina en het Heilig Hart op een steenworp afstand van de Sint Pieter waar ook het Sacrament stond uitgesteld. Na gebeden te hebben gingen we bij verassing op bezoek bij Mgr. Kasteel. Hij is secretaris van Cor Unum, het orgaan van de katholieke kerk voor noodhulp en ontwikkelingshulp. Gelukkig was hij aanwezig en kon ons dan ook ontvangen in de Ad liminazaal. Ad limina wil zeggen "naar de graven van de heiligen". In deze zaal worden meestal de bisschoppen ontvangen die een Ad limina bezoek brengen aan Rome. Na een kort gesprek over geloof, kunst en het weer hielp hij ons aan een goed adres om te eten. Na dit gedaan te hebben waagden we weer een poging om naar de catacomben te gaan, maar ... helaas het heeft niet zo mogen zijn. De eerste bus ging de verkeerde kant op, de volgende stopte halverwege. Dus hadden we de middag vrij om andere plaatsen te bezoeken. Een klein groepje ging eerst naar de San Ignazio waar twee heiligen voor de jongeren

zijn begraven, Johannes Berchmans en Aloysius Gonzaga. Na kort gebeden te hebben en genoten van het bijzondere plafond, trokken we verder, op weg naar de volgende kerk waar een joodse filosoof met de naam Ratisbonne bekeerd was tot het katholieke geloof. Tussendoor zijn we nog de Spaanse trappen opgeweest naar de Triniteitskerk, waar ook aanbidding was; na afloop genoten we van een prachtig uitzicht over de stad. Daarna ging ons groepje op zoek naar de stoeterij van het Quirinale. Na een mooie wandeling via een prachtig park, kwamen we net te laat bij het museum aan. Vlakbij lag echter het Andreaskerkje. Daar vonden we tot onze verbazing in het duister, het was al bijna zeven uur, onze derde! heilige voor de jongeren namelijk Stanislaus Kostka. Vermoeid, maar vervuld keerden wij naar onze slaappleaats terug.

DAG 3

De kapel van de Norbertijnen waar wij verblijven is bijzonder; een marmeren vloer maar verder een “moderne”opbouw van hout. Het leek op een ontwerp van Rietveld, van voor zijn gekleurde meubelen, maar ik ben vergeten na te vragen wie het uiteindelijk ontworpen heeft. Na het ontbijt vertrokken we naar de Heilig Kruis basiliek waar we het bordje konden zien waar in drie talen Jezus de Nazarener koning der Joden op stond en een vinger van de heilige Thomas. Daarna hadden we even wat tijd over voor we naar de Scavi zouden gaan. Na een tijdje wachten voor de ingang, werden we ingeleid door een jongen van “Het Werk”. De Scavi zijn de opgravingen onder de Sint Pieter. Men heeft daar een oude grafheuvel met grafmonumenten en huizen blootgelegd. Deze lag aan de rand van Circus Maximus. Na door een doolhof van grafmonumenten te zijn geleid, met Romeinse, Egyptische en vroegchristelijke kunst, kwamen we bij het hoogtepunt van onze reis: het graf van Petrus, waar ook echt zijn overblijfselen zijn gevonden, en ook de botten van een muisje. Daar hebben we gebeden voor onze Paus en bisschoppen om een goede leiding en hebben we natuurlijk onze geloofsbelijdenis uitgesproken. Later op de avond hebben we nog gesproken met een aantal medewerkers aan de Afrikasynode, die op dat moment bezig was in de stad.

DAG 4

Ontbijt en lauden bij de Norbertijnen, daarna vertrokken we naar de Chiesa Nuova. Op die plaats is het graf van de heilige Philippus Neri. Zoals de rector vertelde, is Philippus Neri een van de weinige heilige priesters in Rome en onder andere bekend van het Oratorium dat hij heeft opgericht. Natuurlijk is hij dan ook zijn patroonheilige. We hebben de persoonlijke vertrekken van Neri mogen aanschouwen en onder

andere zijn privé-kapel, behangen met brieven van bekende mensen die met hem correspondeerden. De Oratorianen die daar waren hebben twee speerpunten, de eucharistie en de biecht. Hun ervaring is dat als er niet meer gebiecht wordt, je de kerk ziet leeglopen. Aansluitend hebben we de mis opgedragen bij zijn graf. 's Middags zijn we gaan eten bij "L'eau vive" op uitnodiging van Mgr. Kasteel. "L'eau vive" is een congregatie die het ontvangen van gasten als hun belangrijkste taak beschouwen. De lekenzusters komen van over de hele wereld maar voornamelijk die plaatsen waar Frans gesproken wordt. We mochten ons verheugen op nog meer hoog bezoek. Zo troffen we daar onder andere de ambassadeur van Nederland bij de Heilige Stoel en haar man, een secretaris van de Senegalese delegatie bij de Afrikasynode. 's Middags hadden we vrij en ging ik met de rector en Jacques naar de stoeterij van het Quirinale, een voormalige paardenstal, van een pauselijk koninklijk paleis dat omgebouwd is tot museum. Daar zagen we Romeinse kunst uit de eerste vier eeuwen na Christus. Vooral de Fayumportretten en de fijne glasbewerkingen met blauw glazuur en ingelegd goud waren erg imposant. Daarna gingen we op zoek naar een augustijner boekhandel, die we na enige omzwerving toch nog vonden. Maar ja het was zondag, dus was deze gesloten. Toen zijn we de Monicakerk ingegaan, waar onder andere het graf van Monica lag en een prachtige Augustinuskapel was. Een ander interessant feit is dat het plafond net zo blauw is als die van de Maria-sopra-Minerva. Hier heb ik gebeden voor mijn moeder en om vele roepingen voor het priesterschap.

DAG 5

Omdat we de eucharistieviering bij de afsluiting van de Afrikasynode mogelijk niet zouden halen, vierden we al vroeg de Eucharistie in de kapel van de Norbertijnen. Daarna toch snel vertrokken naar het Pietersplein. Daar was de mis al bezig, sommigen van ons zijn toch naar binnen gegaan, maar samen met een aantal anderen ben ik op het plein gebleven om via de schermen te kijken (want dan zie je meer). De paus had een mooie preek over de grootste uitdagingen in Afrika, namelijk gerechtigheid en vrede. Hij benadrukte dat wij allen één familie zijn in Christus door de Heilige Geest. 's Middags vertrokken we naar Ostia Antiqua. We kwamen daar goed aan en dus hadden we deze keer de juiste trein en metro genomen. Ostia Antiqua is een zeer grote uitgestrekte ruïne en in feite een stad uit de 4e en 5e eeuw na Christus. Mooi zijn de thermen met de mozaïeken vloeren en het amfitheater met een geweldig goede akoestiek, waarbij je zelfs fluisterend te horen bent. Met wat andere toeristen hebben we nog wat religieuze liederen ten gehore gebracht, waarna groot applaus. Voor dat theater stond ook een klein kerkje waar de Heilige Augustinus nog geweest is met zijn moeder, waarschijnlijk ook de omgeving waar hij met zijn moeder het mystieke visioen ervaren heeft. Ook moet daar ergens de plaats zijn geweest waar Petrus en Paulus gerust hebben. Vermoeid en vervuld keerden we terug naar onze slaappleatsen.

DAG 6

Alle pelgrims van het bisdom zijn gearriveerd in Rome en de eerste plechtige mis met alle pelgrims, wel duizend hebben we gevierd in de absis van de Sint Pieter, onder die mooie afbeelding van de Heilige Geest. Vooral de toespraak van Mgr. Kasteel was erg ontroerend. Deze ging over de eerste martelaren die stierven voor hun geloof, dat iedereen gelijk is voor God en dat vanuit onze landstreek al vanaf het prille begin pelgrimages waren naar Rome en wij dus in een nobele traditie stonden. Alle seminaristen mochten dienen in de mis, een ontroerend gezicht monseigneur Hurkmans in het midden van een groot aantal van zijn diakens en priesters en al zijn seminaristen, de mis opdragend met zijn volk bij het graf van Sint Pieter. We mogen oprecht trost zijn dat dit allemaal zo is samengekomen. 's Middags is een deel van de seminaristen meegegaan met het gezinsprogramma naar het Colosseum, een ander deel waaronder Sander, Jacques, Theo en ik zijn meegegaan met het Jongerenprogramma naar het jongerencentrum San Lorenzo. Dit centrum met het Lorenzo-kerkje is door Paus Johannes Paulus II gegeven aan de jongeren van deze wereld die naar Rome pelgrimeren. Het is een centrum van bezinning waar jongeren even tot rust kunnen komen, onder andere dank zij de eenvoud van de kerk en het gebouw en de goede begeleiding van vrijwilligers, voornamelijk jongeren, die daar werken. Monseigneur Hurkmans was ook meege-

komen en het was mooi om te zien hoe hij genoot samen met de jongeren daar te zijn. Na een korte gebedsdienst met aanbidding, hield hij nog een korte preek, met het thema, dichterbij Petrus, dichterbij Christus. Kom je dichterbij Christus, dan word je meer jezelf. Denk daarbij goed na over de vraag, wie ben ik en wie is Christus? Na afloop ben ik samen met Jacques die zich toen nog voorbereidde op de diakenwijding (hij is inmiddels gewijd) gaan wandelen langs de Tiber en heb een mooi gesprek gehad over Augustinus.

DAG 7

Op deze dag zeer vroeg de lauden gebeden en ontbijt genuttigd want er zou ook vroeg de mis zijn waarbij de seminaristen zich opsplitsten onder twee kerken. De mis zou gevierd worden in drie kerken in verband met de dag voor de evangelisatie. In een van deze kerken zou de groep uit Asten dienen. Wij gingen naar de San Ignatio waar het kathedrale koor heeft gezongen en wij de stoelen voor hen klaar mochten zetten. En Patrick diende in de Maria dell' Anima. Pastoor Mennen deed de preek in de Ignatio. Onderwerp was dat wij eerst zelf moeten leven volgens en ons keren naar het evangelie van Christus voordat wij aan anderen dit kunnen brengen. Het gaat om onze relatie met Christus zelf. En dat is niet altijd makkelijk of *leuk*. 's Avonds door naar de basiliek Maria Maggiore, die gewijd is aan Maria en waar onder andere een Maria icoon te vinden is die bij grote synodes aanwezig was en is en de kerstkribbe. Wij waren daar met ons bisdom om de plechtige vespers te vieren. Deze was ook erg mooi, met teksten die het paradijs, althans in mijn ogen uitbeeldden. Na afloop had ik tranen in mijn ogen. In de eerste plaats door het vele wierook, maar nog meer door de prachtige zang van de kathedrale schola die met het voor "Onze Lieve Vrouwe van Den Bosch" gecomponeerde lied "Ecce Mater Tua" letterlijk de sterren de hemel in zongen. Weer een goede nacht.

DAG 8

Opnieuw vroeg op voor de audiëntie met de paus. Met onze oranje rugzak, helaas was die van mij al aan stukken gescheurd, en onze witte bisdomsjaals, mochten we zo door lopen naar het voorste vak onderaan de trappen. Prachtig om te zien hoe een heel bisdom steeds opgewondener raakt als de ontmoeting met de paus naderbij komt. Rector Peijnenburg mocht zijn nieuwste boek persoonlijk aan de paus aanbieden. Paus Benedictus XVI had een mooie catechese over de monastieke en scholastieke benadering van de Heilige Schrift die niet los van elkaar gezien mogen worden, ze vullen elkaar aan, zuiveren elkaar uit. De een wordt getypeert door een biddende houding, de ander door een vragende houding. Het samengaan

van geloof en rede. 's Middags zou monseigneur Hurkmans de mis celebreren in de 'Paulus-buiten-de-muren' met alle pelgrims van het bisdom Den Bosch, maar hij kwam voor de mis lelijk ten val waardoor hij zijn hand gescheurd had en zijn neus hevig bloedde. Gelukkig kon de vicarisgeneraal plebaan van Rossem de mis overnemen. Het kathedrale koor zong weer prachtig. Nu zijn wij ondertussen ook nog verhuisd van het generalaat naar een hotel zeer dicht bij de Sint Pieter, dat voornamelijk voor priesters bestemd is. Daar hadden wij overdag al een zeer vriendelijke priester ontmoet die veel van ons land houdt en les geeft op het de Tiltenberg (seminarie van het bisdom Haarlem). Maar 's avonds hadden wij toch echt een hoogtepunt, want moeder overste Anima Christi had tijd vrijgemaakt om met ons seminaristen een gesprek te houden. We spraken over wat haar congregatie allemaal doet. Hun spiritualiteit is die van het mensgeworden Goddelijke Woord. De offers die zij brengen, de offers die wij als priesters, religieuzen en leken mogen en zouden moeten brengen. Over de vreugde van het geloof, ook al klinkt het soms wat zwaar als je hoort wat mensen allemaal doorstaan, die wij mogen doorgeven. Kortom een zeer indringend gesprek waar wij veel hebben mogen delen en leren.

DAG 9

Vroeg op om de koffers in te pakken. Daarna ben ik samen met Matthijs naar het Vaticaanse museum geweest, waar een zeer indrukwekkende hoeveelheid aan vormen van religieuze kunst is samengebracht. Vooral de schilderijen uit de middeleeuwen waren zeer inspirerend, bijvoorbeeld over het leven van Franciscus en de mystieke bruiloft van Sint Catharina. Daarna naar de mis, nog een laatste ijsje eten bij Old bridge, het beste ijs van Rome. En biddend op weg naar het vliegtuig. Rond drie uur 's nachts kwamen we weer veilig aan op het seminarie in Den Bosch na een zware vermoeiende, maar zeer inspirerende en vruchtbare reis.

Geert-Jan Tielen

4e jaars seminarist te 's-Hertogenbosch

GEBED TOT DE EEUWIGE HOGEPRIESTER

Jezus, Priester van de Vader,
Offer zelf en Offeraar:
vol verlangen treed ik nader.
Zie mij hier voor uw Altaar.

Ik ben gedreven door Uw vragen
naar méér helpers voor Gods Werk
dat U zelf in vroegere dagen
bent begonnen met Uw Kerk.

U hier dankend voor dit vragen
ban Uw gloedvol Priesterhart,
wil ik mij op Uw pad wagen
met Uw Kruis van liefde en smart.

Wil ik U, mijn Jezus, schenken
wat ik ben en worden zal,
blijf ik altijd aan u denken,
ook als ik tot zwakheid val.

Leer mij van Uw biddend werken
hoe ik mensen tot U leid,
hoe ik zwakken weer kan sterken
door gebed en wijs beleid.

Wil van mij een offer maken
geheel gevormd naar uw beeld.
Moge ik eens Uw ideaal genaken:
Brood, gebroken en gedeeld.

*Baltasar Hendriks o.p.
Nijmegen*

DE DEUR VAN DE HUISKERK

Hoe blaas je vitaliteit in een mastodont (*red.*: geweldig gevaarte) als de Kerk? Doe je dat met een reformatie of doe je dat met een concilie? Met een pauselijk schrijven gericht aan de gelovigen of met een vernieuwingsbeweging met nadruk op bepaalde accenten? Of moeten we gewoon aankloppen bij de heilige Geest, de ziel van de Kerk? Ja, je komt snel bij Hem uit wanneer je het hebt over vitaliteit of levenskracht in het christendom. We verwachten veel van de Geest. Hij lijkt wel de goeroe van de Kerk die het allemaal zou kunnen oplossen. Maar wat valt er op te lossen, wat is de oorzaak van de futloosheid in de Kerk?

ONZE MISSIE

Ik denk dat er een gebrek aan focus is. We zijn het niet eens over ons *mission statement*, erger nog, we weten niet meer wat onze missie is. We modderen maar wat aan. We verwijzen naar bisschoppen en pastoors als we het over de kerk hebben en zelf laten we ons verkleinen tot bezoekers van die kerk, als we dat überhaupt nog doen één keer per week. Het moet evident zijn dat we met die afstand tussen ons hart en dat wat wij als kerk bestempelen niet moeten verwachten dat wij verantwoordelijk zullen zijn voor enige vitaliteit. Het zou wenselijk zijn dat wij, christengelovigen, dit probleem konden verhelpen. Zou dat kunnen?

Wat we niet moeten doen, is wachten op het initiatief van de heilige Geest. We moeten ook niet wachten op de volgende paus die 'het allemaal anders zal doen'. Wacht vervolgens ook niet op die ideale priester voor je parochie en richt ten slotte je hoop niet langer op het geloofsonderricht in de school.

De missie van de Kerk hangt vandaag van jou af, van jou en jouw gezin. Jawel, de Geest heeft gedaan wat hij moet doen. De Geest initieert, de kerkleiders verkondigen, en wij, gelovigen, wij voeren uit, wij mogen zorgen voor een infuus van vitaliteit. Daarom moeten we afsteken naar de diepte van ons katholiek-zijn. En dat doen we niet alleen, dat doen we in koor met onze geliefden, met de leden van onze kleine gemeenschap, onze kleine kerk, ons gezin.

SAMENSPEL

Want het gaat gelukkig niet om de geloofsstrijd van het individu. Het gaat 'm namelijk om het samenspel van de verschillende karakters, de verschillende vragen en antwoorden, de input van de verschillende leeftijden, kortom, de unieke dynamiek van het gezin-zijn. Het geloofsverhaal is een samenspel van kinderlijk geloof en volwassen levenservaring en al wat daar tussen leeft. Anders gezegd: laat uw kinderen uw geloof opkrikken. En breng als ouder de objectiviteit van de geloofsleer aan de orde. Maak vervolgens werk van het netwerken met andere katholieke gezinnen die zich bewust werden van diezelfde zending. In nederige verbondenheid kunnen we van elkaar zo veel leren. Dit samenspel zal onze redding zijn.

HUISKERK-ZIJN

In aanvulling op de beleving van de grote kerk op zondag, moeten we een moment uitkiezen waarop je praat over de voorbije en komende dagen. Een laagdrempelige vergadering - het lijkt bijna een microkosmos van een kerksynode - waar je met elkaar praat over van alles en nog wat, maar ook heel bewust gezamenlijk bidt en even tijd maakt voor een geloofsitem. Hier gebeurt het, op onopdringerige wijze roep je eigenlijk uit: "Jawel, wij zijn nog katholiek en wij zullen onze missie samen herontdekken". Elke week opnieuw. Laat dit moment van huiskerk-zijn de context vormen voor een bewustere zondagsbeleving. En laat de eucharistische zondag de sacramentele legitimatie worden van het kerkzijn thuis.

Met dit doel voor ogen moeten we als ouders op zoek naar de juiste woorden en de juiste tools om die huismomenten doeltreffend te maken.

In de kern, wil ik de gezinnen, de ouders, graag oproepen om tijd vrij te maken om die huiskerk te worden. Geloof en verwacht dat door het herschikken van de agenda en de bereidwilligheid van het drukke gezin, de tank van de vitaliteit aangeboord wordt. Laat de heilige Geest toe om doorheen de deur van de huiskerk, de deur van het gezin, door te stromen naar de parochie, het bisdom en de wereldkerk. Laat zo het wonder gebeuren dat de Kerk nodig heeft, namelijk de bewuste participatie van de christengelovigen in de nieuwe evangelisatie. Hier kan het gezin bijdragen aan een vitaal christendom want vanaf vandaag, zijn wij aan zet!

Rob Allaert
Familyland - thuiskomen in je gezin –

Familyland

Familyland, een gezinsapostolaat, wil graag heel wat klaarleggen voor de gelovige en de gelovige gezinnen. En vandaag moet dit natuurlijk vanaf het internet. Op www.familyland.be bieden we ondertussen 2 verdiepingsretraites aan van telkens 40 dagen met de volledige interactieve toeters en bellen. Eén rond de barmhartigheid van God en één voor mariale toewijding aan Jezus Christus. De teksten zijn gericht aan volwassenen maar de opdracht om dit te parafraseren op kindermaat gaat hier mooi mee samen.

Ook bieden we een video-tool aan met geloofsvorming voor het gezin of geloofsteam ter ondersteuning van de parochie. Specialisten ter zake bespreken de nieuwste kerkdocumenten en de Schrift. De eerste stappen om dit mooi in het Nederlands te ondertitelen zijn ondertussen gezet.

Op de website is ook sprake van de Eerste Zaterdagbeleving met een uitnodiging om mee gevolg te geven aan de oproep van Maria te Fatima. Vermits we in de toekomst nog weinig garantie hebben dat elk dorp zijn eigen parochiekerk zal hebben, moeten we misschien werk maken van parochiale gebieden, waarbij we grote cirkels trekken met als middelpunt de sacramenten en ook diepe spiritualiteit zoals de Eerste Zaterdagbeleving welke zo een soort aantrekkingspunt mag worden voor een authentieke en gemeenschappelijk geloofsbeleving. De cirkels en de af te leggen afstand worden groter, maar het uitnodigende licht mag des te feller schijnen.

Hier willen we nog graag iets aan toevoegen, namelijk een online video-gerichte catechismus. Op systematische wijze gaan we zo doorheen de geloofsschat en, per vraag, per antwoord, halen we op termijn zoveel mogelijk betrouwbare onderwijzers voor de camera, waardoor de catechese steeds voller en kleurrijker kan worden. De functionaliteit en het design liggen reeds vast. We moeten enkel nog in de mogelijkheid gebracht worden om dit te laten uitvoeren. Ik kijk bijzonder uit naar het moment waarop we deze website 'live kan gaan'.

Met de items waarvan hierboven sprake hopen we onze twee lijnen, spiritualiteit en catechese, met overtuiging te trekken en zijn we er van overtuigd dat dit harten van ganse gezinnen kan raken met een daadwerkelijke invloed op de parochies en de bisdommen tot gevolg.

EVANGELISATIE: DE FASCINATIE VAN EEN (IN RUSLAND) GEVERIFIEERDE ERVARING

“Wees jezelf en geef de wereld een slinger”. Deze schijnbaar banale slogan, enkele jaren geleden aangetroffen onder de meestal nogal sceptische spreuken van Loesje, geeft misschien wel de essentie weer van evangelisatie, missie.

“Niets zinlozer dan antwoord geven op een niet gestelde vraag”, zei de Amerikaanse protestantse theoloog Reinhold Niebuhr. En niets is ongeloofwaardiger dan iets aanbieden wat de pretentie heeft de zin van het leven te zijn, zonder dat het je eigen leven veranderd heeft en verandert.

JEZELF WORDEN

Jezelf zijn. Wie zou het niet willen? En toch is er, denk ik, nooit eerder een tijd geweest waarin het zo moeilijk was, vooral voor jongeren, zichzelf te zijn. Jezelf zijn wordt immers, ten onrechte, uitgelegd als spontaneïteit, en opvoeding als het een beetje indammen van deze spontaneïteit, om ze geen schade voor zichzelf of voor anderen te laten veroorzaken.

Maar een mens wordt niet spontaan zichzelf. Kijken we naar wat de natuur doet. Van wolfskinderen – kinderen die in de natuur opgroeien, zonder omgang met mensen in de eerste levensjaren – kun je moeilijk zeggen dat ze zichzelf geworden zijn. “Spontaan” worden ze dieren, wat op latere leeftijd door omgang met mensen nauwelijks nog gecorrigeerd kan worden. Een mens wordt zichzelf als er van hem gehouden wordt en als hij, binnen die liefde, gaat ontdekken dat de werkelijkheid – de hele werkelijkheid – interessant, positief is, er is “voor hem”, en dat hij in diezelfde werkelijkheid een rol van belang heeft.

Deze factoren doen je groeien, groot worden, jezelf worden. En relevant voor de samenleving.

DE ZIN VAN JE LEVEN

Jezelf zijn kan alleen als je weet “wat je bent”. En waar voor een kind “ik ben van papa en mama” voldoende is, de wereld positief is “omdat papa en mama er zijn”,

is dat op een bepaalde leeftijd niet meer zo. *Dezelfde behoeften* hebben nu een *meer uitputtend antwoord* nodig. Voor een jongere en volwassene wordt “jezelf zijn” geconditioneerd door het bestaan van een uitputtend antwoord op de vraag waar je uiteindelijk vandaan komt, naartoe gaat, wat de uiteindelijke zin is van het leven. Iedereen zal, bewust of *de facto*, op die vragen een antwoord geven (anders kun je niet leven). Maar hoeveel tijd en energie kun je niet verliezen en hoeveel bitterheid opdoen door iets na te streven, door de zin van je leven te zien, in iets wat het niet is! En zelfs de “hogere” of “goede” antwoorden – de zin van het leven is rechtvaardigheid, waarheid, goedheid nastreven – missen, als we ze onszelf geven, nog iets wezenlijks: ze zijn niet in staat ons *zekerheid* te geven over de uiteindelijke positiviteit van het bestaan, met andere woorden, of goedheid, waarheid, rechtvaardigheid het laatste woord hebben, of mijn inspanningen daarvoor uiteindelijk wel zin zullen hebben.

Alleen de ontmoeting met Christus kan daar existentiële zekerheid over geven.

LEVEN MET CHRISTUS

De ontmoeting met Christus en de *existentiële verificatie van die ontmoeting*: ik moet in de dagelijkse omstandigheden van mijn leven gaan ontdekken dat het leven met Christus *beter wordt*, interessanter, waardeer, rechtvaardiger.

Die verificatie kan en moet *overall* gebeuren. Want ofwel Christus is het antwoord in elke omstandigheid van het leven, altijd en overall, of hij heeft eenvoudigweg ongelijk als hij zegt “de weg, de waarheid en het leven” te zijn, en dan hoeven we met hem verder onze tijd niet te verliezen.

Ik ben in Rusland om Christus te leren kennen, zoals ik negen jaar geleden naar het seminarie ben gegaan om Christus te leren kennen.

En zoals de tijd in het seminarie, de studie en de gesloten vriendschappen mij onverbiddelijk hebben laten zien dat Christus gelijk heeft als hij zegt: “wie mij volgt zal *op aarde het honderdvoud in huizen, akkers, broers, zusters, kinderen* krijgen, en het eeuwige leven”, zo gaat deze ontdekking door in Rusland, waar ik sinds 2006 werk. In mijn werk als priester – in de parochie, aan de universiteit in Novosibirsk en nu als hulp van de katholieke bisschop in Moskou – kan en moet ik, als ik tenminste goed oplet, steeds weer constateren dat Christus meer dan tweeduizend jaar na zijn geboorte in staat is levens drastisch ten goede te veranderen, van mensen om mij heen en van mijzelf.

GESCHIKT VOOR DE MISSIE

Deze *ervaring* verandert je leven en maakt je “geschikt” voor de missie, voor evangelisatie. De Italiaanse priester Luigi Giussani, een van de grootste “evangelisatoren” en opvoeders van de afgelopen eeuw, zei: “Het doel dat onze aanwezigheid op de universiteit [op het werk, in onze omgeving] menselijk maakt [...] is niet de hoop, de pretentie of de illusie van een bepaalde macht (want kunnen beantwoorden aan behoeften is een vorm van macht), maar ons bewustzijn van onszelf als relatie met Christus, die de bestemming is van mijzelf en van iedereen, en die “gezelschap” geworden is; als zowel jij als ik dat erkennen, omhelzen we elkaar en zijn we vrienden. En deze vriendschap, dit gezelschap, waaruit alles voortvloeit, ook al zijn we met z’n vieren of vijven op zeshonderd, ontstaat uit het bewustzijn van jezelf als relatie met een bestemming, Christus [...]. We kunnen werkelijk “aanwezig” zijn op de universiteit [op het werk, in onze omgeving], dat is zelfs ons doel, maar alleen als een “overstromen” van ons religieuze zelfbewustzijn. Dan zal alles wat ik doe, en met wat voor resultaat dan ook, me uitdrukken en doen rijpen, me blij en gelukkig maken, en vrij, dat wil zeggen in staat iedereen in de ogen te kijken, over alles een oordeel te geven, en mezelf, voor zover mogelijk, belangeloos ter beschikking te stellen”.

Het grote voordeel van de Russische situatie is dat men hier in de afgelopen eeuw een duidelijke hypothese over de betekenis van het leven (het communisme) geverifieerd – en afgewezen heeft. In West-Europa hebben we een andere hypothese (het Christendom), maar die is door de laatste generaties niet geverifieerd en afgewezen, maar gewoon verlaten, uit een soort luiheid, zowel van de kant van de “mensen” (die de vraag naar de zin van het leven blijkbaar als secundair begonnen te zien), als, moet gezegd worden, van die van de Kerk, die op grote schaal verzuimd heeft Christus voor te houden als de totale betekenis van het leven en zich concentreerde op ethische kwesties (“hoe goed te leven”: belangrijk maar niet het wezen van het Christendom). Een gedragscode, hoe perfect ook, kan de mens niet redden (zei St. Paulus al!) en dus ook niet lang fascineren.

EVANGELISATIE ALS ZUURDESEM

Hoe gaat de evangelisatie concreet in zijn werk? Als een zuurdesem, zegt Jezus. Als de kerstening van Europa door de middeleeuwse benedictijnen: kleine groepen mensen die zeggen: “Als God bestaat, blijven wij hier”. En zo langzaam – zonder berekening – ook de omgeving, welke dan ook, van binnenuit veranderen.

“Siberië is de wereld”, heb ik een paar jaar geleden tegen Nederlandse vrienden gezegd. In Rusland heeft men zin om te leven, maar is er nauwelijks iemand die

heldere ideeën aanbiedt (gebrek aan vaders, opvoeders). In Nederland is er een overvloed aan hulpverlenende instanties, maar lijken ze nauwelijks in staat echte belangstelling op te wekken, waarschijnlijk omdat ze niet datgene raken wat de mens echt interesseert.

Hoe dan ook blijft de methode: jezelf worden, steeds meer jezelf worden (en dat kan, daar ben ik van overtuigd – en ik sta open voor iemand die me andere wegen kan laten zien – alleen binnen de geverifieerde ontmoeting met Christus), en zo, in je omgeving, samen met anderen die dezelfde ontdekking gedaan hebben en doen, een “rots” worden, een “licht” dat, als God wil, ook anderen zal fascineren.

Mr. Drs. M. Peeters fcb
(Secretaris van de aartsbisschop van Moskou Mgr. P. Pezzi)

(Ervaringen uit de missie in Rusland te vinden op www.vriendensiberie.nl)

IN MEMORIAM

Bidden wij voor de overledenen van de gebedskring

Zr. H. Buelmann, Schijndel
Mw. F.A.M. van Delft-Mannaerts,
Tilburg
Dhr. C.M. van den Elzen, Venhorst
Mw. Engels-Boots, Hilvarenbeek
Dhr. M. de Fretes, Katwijk
Mw. A.M. Gruithuizen, Eindhoven
Mw. T. van Harten, Nijmegen
Mw. N. v.d. Heuvel-Kneepkens,
Waalre
ZEH W.A. Jansen, Helmond
Zr. M. v.d. Ligt, Veghel
Zr. Mario, Tilburg
ZEH J. Muhren, Oosterbeek
Mw. A.M.P. van Pelt, Tilburg
Mw. M. Raaijmakers-van Dingenen,
Best
Dhr. K. Smit, Etten-Leur
E. v.d. Staak, Tilburg
Dhr. J.A.H. Timmermans, Arnhem

DAT ZIJ MOGEN LEVEN IN EEUWIGHEID

**Mgr. Drs. A.L.M. Hurkmans
Rector F.L.A. De Rycke
De seminariegemeenschap
Het bestuur van de R.K. Instelling Sonnius**

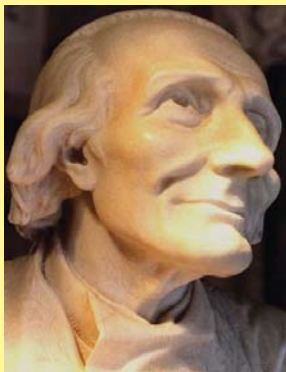
wensen u

*Een Zalig Kerstfeest
&
een Gelukkig Nieuwjaar*

Wij danken u voor uw betrokkenheid!

ONGEKEND VREUGDEVOL

Een lezingencyclus over de vorming van priesters

In dit Jaar van de Priester nodigt het Sin-Janscentrum u van harte uit voor een bijzondere **lezingencyclus** over het profiel en de opzet van de priesteropleiding.

De openingslezing '*Trinität und Amt bei Augustinus*' op 19 oktober werd verzorgd door de bisschop van Münster, Mgr. dr. Felix Genn. jarenlang als verantwoordelijke betrokken bij verschillende priesteropleidingen.

Op 7 december jl. spraken Mgr. drs. Joris Schröder en Prof. Dr. Herman de Dijn over '*De priester als profeet: een vreugde voor de Kerk en hoop voor de wereld. Elementen voor spiritualiteit*'. De cyclus wordt op 5 juli 2010 afgesloten

door Walter Kardinaal Kasper, president van de Pauselijke Raad ter Bevordering van de Eenheid van de Christenen en lid van de Pauselijke Curie.

De verdere lezingen worden verzorgd door de stafleden van het Sint-Janscentrum, die steeds worden geflankeerd door een respondent die vanuit zijn vakkennis nieuwe perspectieven biedt. Vanzelfsprekend is deze cyclus niet alleen bestemd voor priesters, diakens of pastorale werk(st)ers. **Iedereen die betrokken is bij het wel en wee van de huidige Kerk, wordt van harte uitgenodigd** om deze lezingen bij te wonen. Zo kan deze lezingencyclus een inspirerende en vreugdevolle bijdrage leveren aan discussie over de opbouw van de Kerk aan het begin van de 21ste eeuw.

HET PROGRAMMA

1 maart 2010

Man van God in de hedendaagse samenleving: de menselijke en pastorale vorming van de priesterkandidaten

Spreker: Rector Filip De Rycke

Respondent: Dr. Theo Schepens

3 mei 2010

De intellectuele vorming van de priesterkandidaten: een ommekeer van denkrichting

Spreker: Dr. Jan Van Reeth

Respondent: Prof. dr. Ben Vedder

5 juli 2010

Dienaar van de vreugde

Spreker: Walter Kardinaal Kasper

Dagindeling

Alle lezingen worden gegeven in het Sint-Janscentrum, het seminarie van het bisdom 's-Hertogenbosch, Papenhulst 4, 5211 LC 's-Hertogenbosch. Het programma begint - met uitzondering van 5 juli 2010 - steeds om 14.30 uur. Aansluitend bidden wij samen de vespers gevolgd door een eucharistieviering. De dag wordt om 18.45 uur afgesloten met een gezellige Brabantse broodmaaltijd.

Inschrijven

Wilt u meedenken over de toekomst van de Katholieke Kerk in Nederland? Stuur dan uw aanmelding via e-mail naar info@sint-janscentrum.nl; of bel naar (073) 613 20 00.